

Комунікативно езиково обучение

Габриела Николаева Илиева
New York University

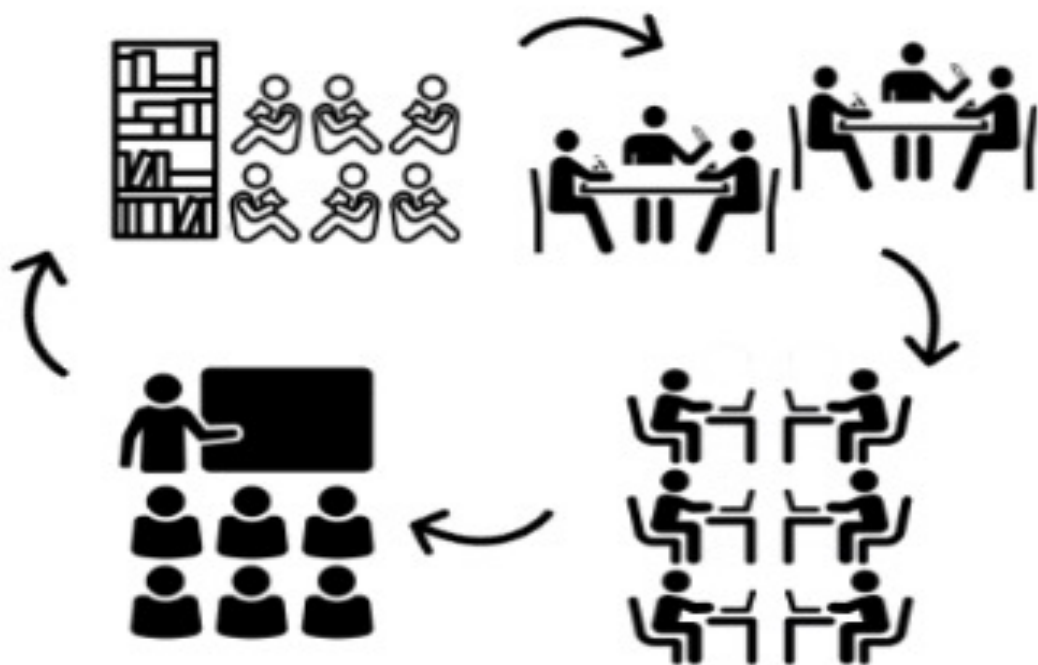
Virtual Hindi: <https://wp.nyu.edu/virtualhindi/>

Какви са целите ни днес?

- да се разгледат компонентите на комуникативния подход;
- да се обсъдят аспекти в обучението по български език в чужбина, в които е възможно по-целенасочено използване на комуникативния подход (A2+ или Intermediate Low++);
- да се стимулира диалог между преподаватели и да се споделят ефективни стратегии и техники;
- да се разработят конкретни идеи за задачи във и извън час в рамките на използваната учебна програма.

Как работи този подход?

Педагогическите решения
зависят от вида ученици

Обратен план (backward design) –
артикулират се:

1. Тема с квази реален контекст и
конкретните цели.

2. Формат на крайно оценяване:

- ✓ какъв е финалният продукт;
- ✓ какъв е инструментът за оценка;
- ✓ индивидуален или групов.

3. Граматически елементи / структури
и лексика, необходими за постигане
на целта.

4. Смислени упражнения и задачи за
комуникация на базата на подобрения
материал.

Как работи този план - пример?

Тема: Съставяне на официално писмо/имейл: Осиновяване на животно в зоопарк.

Цели: Ученикът може да:

- използва подходящи обръщения
- опише някаква минала случка зададе въпроси и изрази желание
- завърши според правилата

2. Оценяване: Имейл до зоопарк за осиновяване на животно – да включва:

- подходящи начало и край (3)
- израз на интерес (3)
- описание на избраното животно и мотивация (3)
- предишен опит, свързан с природата (3)
- седмична програма / свободно време (3)

Писмото включва

- всички компоненти (1 за всеки = макс. 5)
- недостатъчно инфо във всеки компонент (1)
- достатъчно инфо във всеки компонент (2)
- над изисканата инфо във всеки компонент (3)

Максимално: 20 точки

Оценки: 18+ = (); 15+ = (); 12+ = () 9+ = ()

3. Граматически елементи и лексика свързани с темата:

- ✓ прилагателни ()
- ✓ съществителни ()
- ✓ глаголи ()
- ✓ харесва ми / ни, защото...

4. Планиране на учебен процес:

□ подбор на учебен материал според програмните цели – автентичен текст:

✓ формат:

[http://zoosofia.eu/animals-gallery/;](http://zoosofia.eu/animals-gallery/)

<https://www.youtube.com/watch?v=yMsWCd00NQo>

✓ жанр / стил;

✓ съдържание;

□ конкретни упражнения и листовки, свързани с материала;

□ задачи за комуникация с цел усвояване на материала.

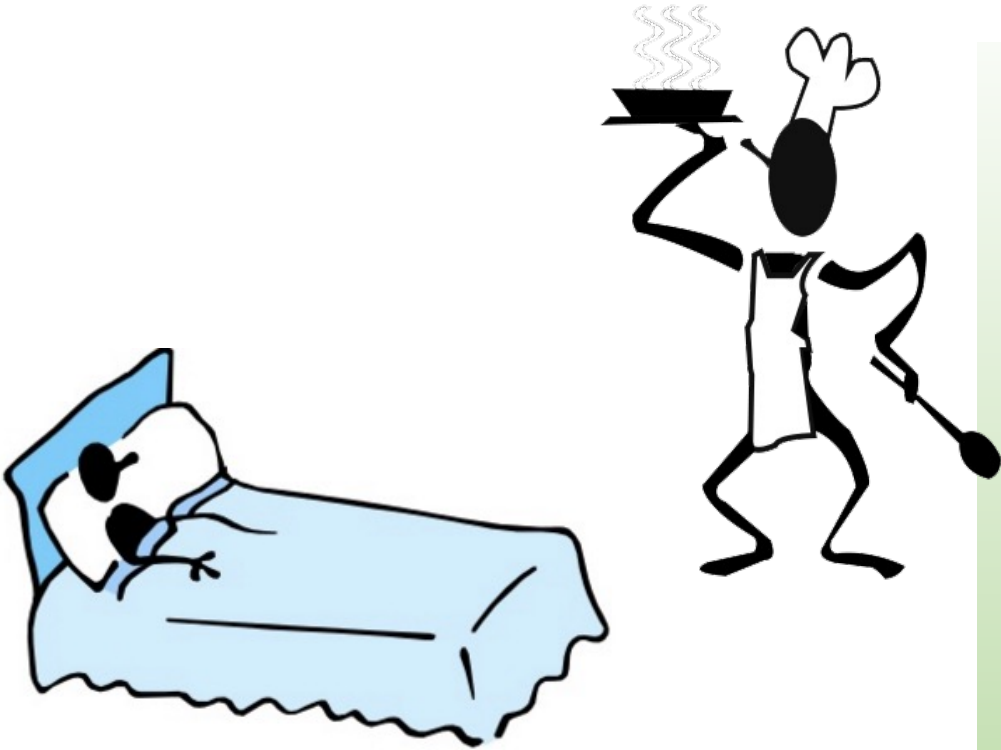
Защо избираме този подход?

Педагогическите
решения са във връзка
с реалния живот

Какво цели езиковото обучение?
В чата напишете Вашите идеи с две-
три думи.

Защо избираме този подход?

Педагогическите решения са във връзка с реалния живот

Какво цели езиковото обучение?

В чата напишете Вашите идеи с две-три думи.

Учениците да научат как да използват езика устно и писмено в трите режима на общуване, за да функционират ефективно и адекватно в различни ситуации и с различни цели чрез интегриране на ФКРУ в урока.

Защо избираме този холистичен подход?

Да се създадат такива условия за ученици и учители, които ги стимулират творчески и ги ангажират активно в езиковото обучение чрез целенасочено и интегрирано ФКРУ.

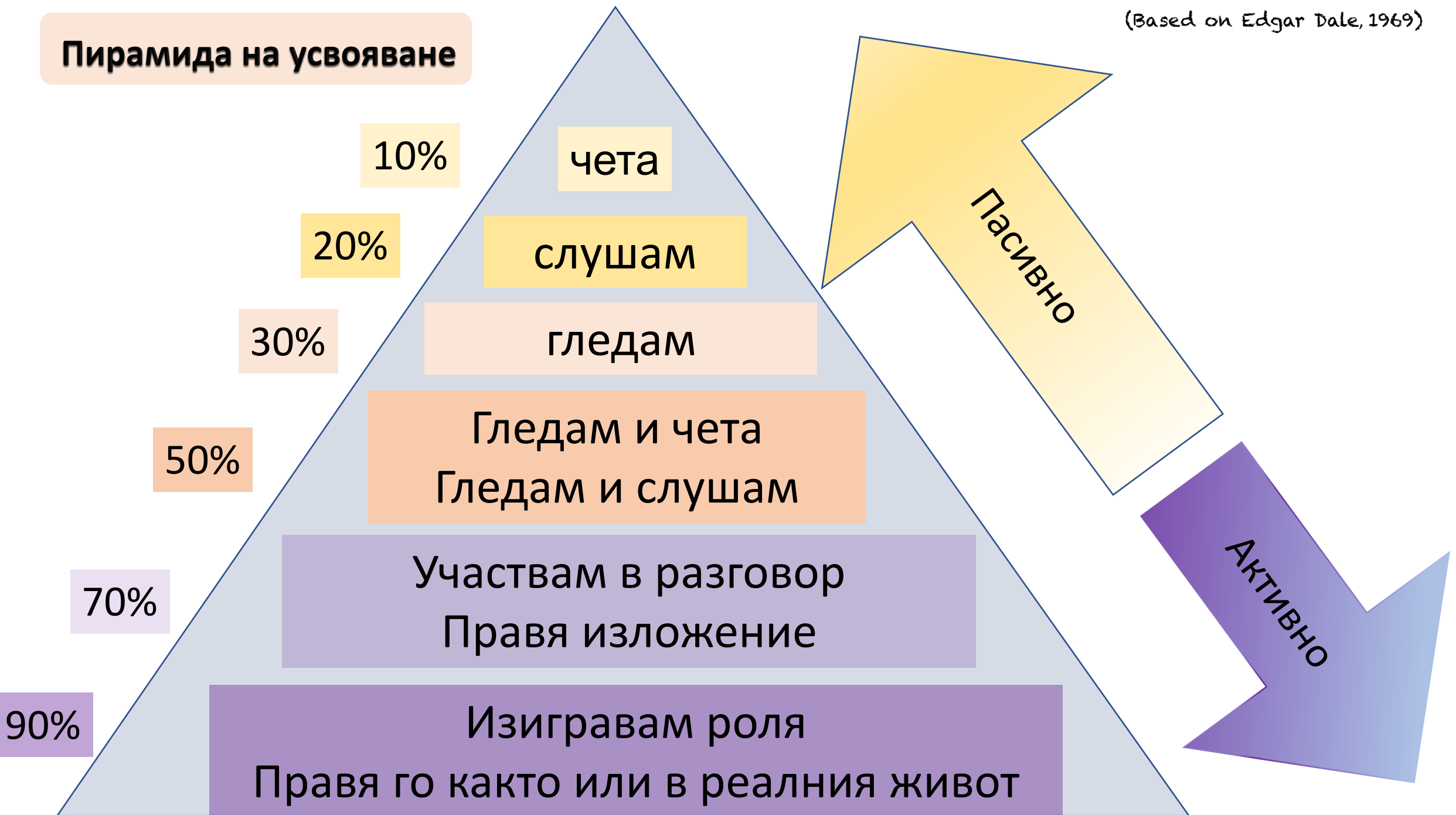
За да се развиваме професионално като работим със следните принципи:

- ученикът е център;
- прилагане на умения, необходими в реалния живот.

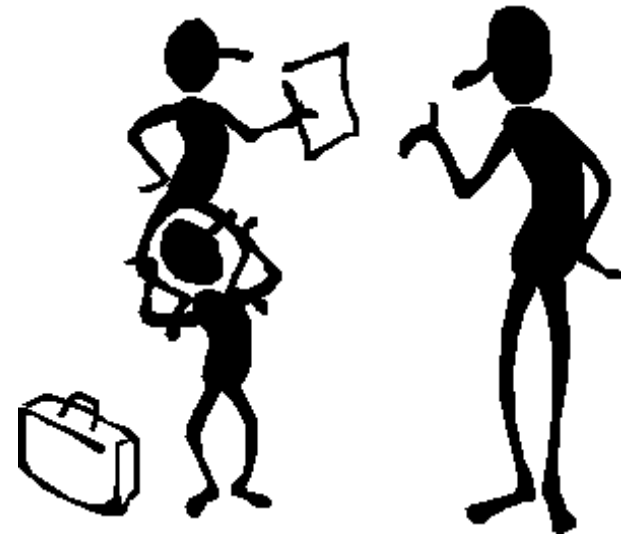

(Based on Edgar Dale, 1969)

Пирамида на усвояване

Кои са нашите ученици?

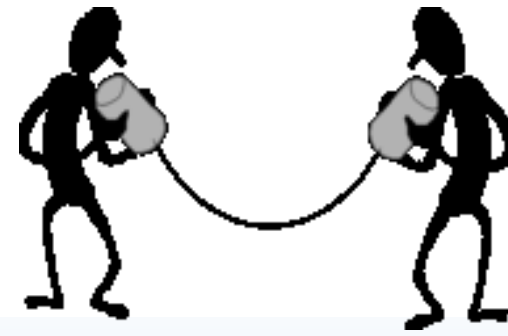
- учащи се, които имат емоционално отношение към български език и култура чрез/заради семейството си;
- учащи се, които имат известни езикови умения и знания за българската култура.

Какви са факторите за тяхното разнообразие?

- конкретен етно-езиков и регионален произход на семейството;
- семейство (кои и какви членове) и общност, в която живеят;
- опит в класната стая и/или в говорещата среда
- индивидуалност;
- мотивация да изучава български;
- интереси и т.н.

Какви са предимствата?

- ✓ Свикнали са да задават въпроси, когато не разбират.
- ✓ Опростяват, заобикалят, купуват време, избягват.
- ✓ Общуват с кратки изречения, но не говорят продължително и не пишат обстойно.
- ✓ Предпочитат личен/домашен контекст (аз-ти).
- ✓ Притежават познания и опит в масова култура (интуитивно, не аналитично).
- ✓ Имат добро произношение, интонация, възклицания и жестове.

Какви са конкретните учебни цели?

- пасивни умения (разбиране) > активни умения;
- устно общуване (диалогично) > грамотност (правопис и правоговор при монологично представяне);
- разговорен стил (диалект, жаргон, намеса на друг език) > владеене на стандартен език (род, предлози, двойствено число, глаголни категории: не/свършеност, преизказност, възвратност и т.н.);
- ограничена лексика > богат език (лексикална, стилистична и граматическа сложност).

Какви са идеалните елементи на урока?

□ Общуване – начини / режими:

- пасивно: разбиране;
- диалогично: междуличностно;
- монологично: изложение/представяне.

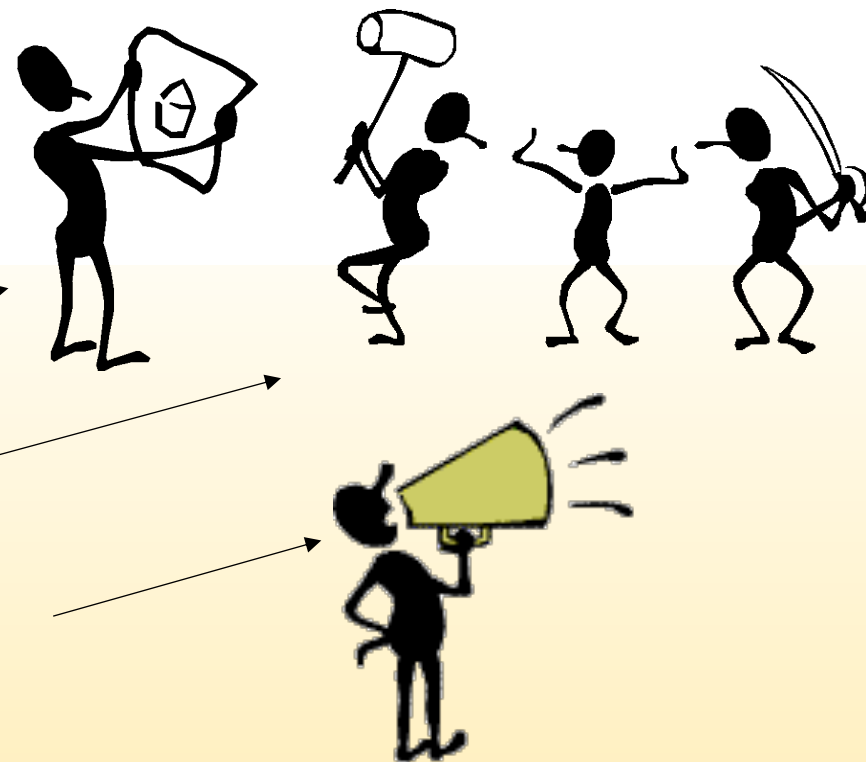
□ Култура – елементи:

- продукт;
- практика;
- перспектива.

□ **Общност** – говорещите български като майчин език.

□ **Сравнение** – език, култура, география и т.н.

□ **Съдържание** – връзка с други дисциплини и предмети.

Задачи за общуване:

Монологично:
представяне

Пасивно:
разбиране

Диалогично:
междоличностно

Пасивно общуване: Ученикът

- ✓ придобива нова информация;
- ✓ прави изводи/заклучения;
- ✓ организира;
- ✓ разбира;
- ✓ задава въпроси.

Диалогично общуване: Ученикът

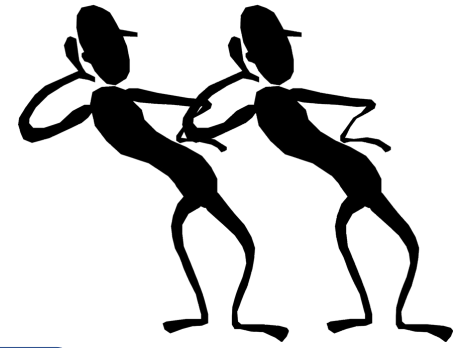
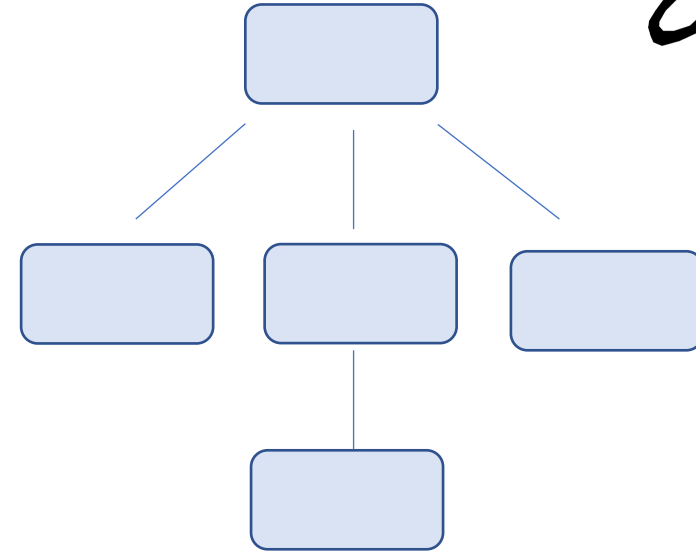
- ✓ планира и преговаря;
- ✓ предлага и се споразумява;
- ✓ задава въпроси и дава отговори;
- ✓ търси липсваща информация.

Монологично общуване : Ученикът

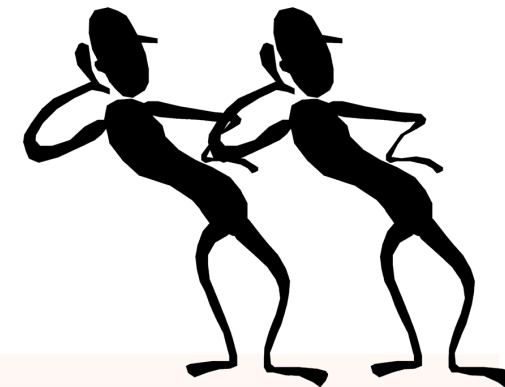
- ✓ създава продукт;
- ✓ разрешава проблем;
- ✓ прилага събраната информация.

Пасивно общуване

- ✓ Чети / слушай и посочи съответстващо изображение.
- ✓ Чети / слушай и реагирай.
- ✓ Чети / слушай / гледай и избери...
- ✓ Организирай графично (в таблица, схема или диаграма).
- ✓ Задай въпроси.
- ✓ Посочи подходящите двойки.
- ✓ Сравни и отбележи прилики и разлики в диаграма.

Пасивно общуване

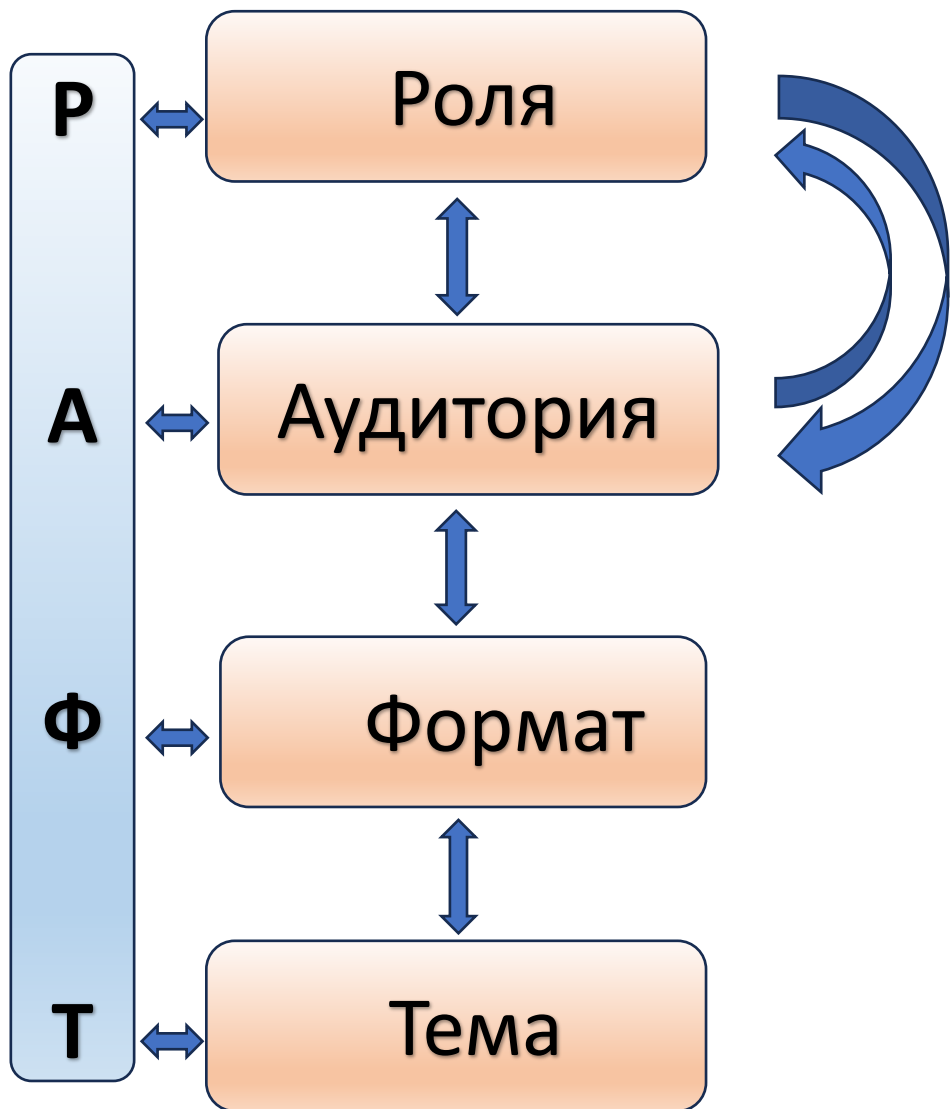
[Тримата глупаци видео](#)

Пример:

- По двойки прочетете краткия пасаж зададен за вас (различен, четене)
- Подчертайте глаголите в текста (лексика)
- Гледайте видеото, един от вас отбелязва, друг вдига ръка, когато героите изпълняват глагол от текста ви (селективно гледане)
- Попълнете в таблица с две колони какво се случи и какви сериозни грешки направиха.

Вашите идеи:

Диалогично общуване

- ✓ Направете план и се споразумейте.
- ✓ Задайте въпроси и съберете информация.
- ✓ Направете предложения, обсъдете ги и стигнете до съгласие.
- ✓ Открийте липсващата информация.
- ✓ Подгответе и проведете анкета.

Диалогично общуване

Внучка фотографка

Вижте тази снимка нейна:
тази снимка е семейна.
Тук са мама, баба, татко
и прабабата, и дядко,
чичо, вуйчо, стринка, леля,
сбрани на кафе в неделя.
Снимката е тъй изкусна,
че се вижда колко вкусна
торта със бадемов крем
подир малко ще ядем:
всеки късче ще получи!

И домашното ни куче
ще си хапне, няма що
(вижте как се моли то).
Тази снимка подир време
видно място ще заеме
без кавга, без спор, без шум
във семейния албум.
Внучката ми ще се взира,
скъпи хора ще намира
и по дядовия дом
ще тъгува крадешком.

Лиана Даскалова

Вашите идеи:

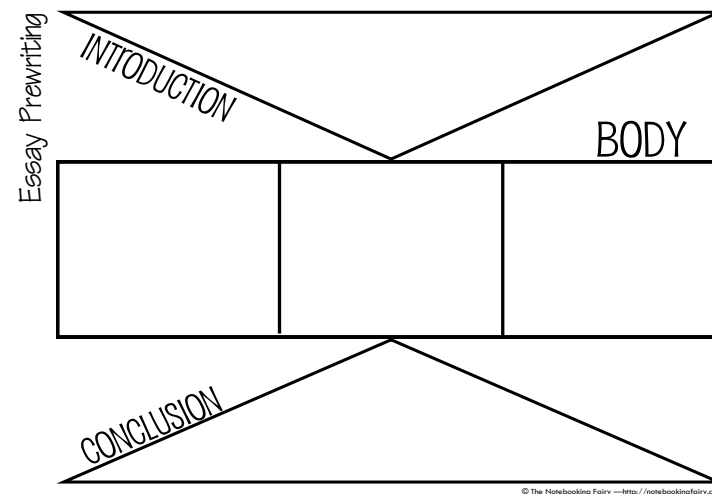
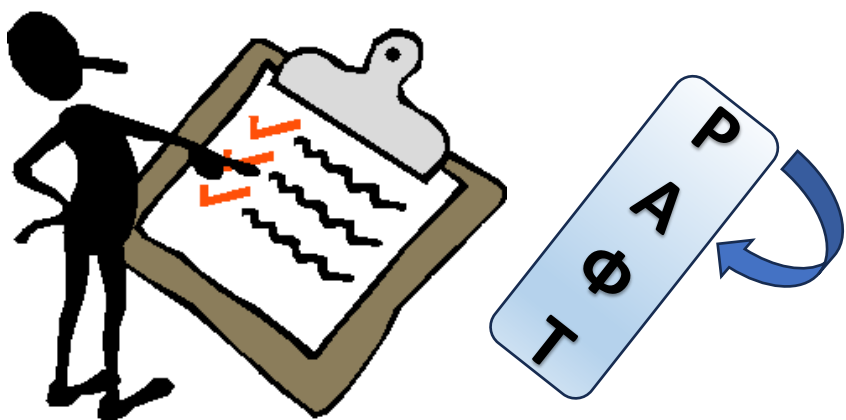
Пример:

Снимката получи
национална награда – в
ролята на фотографката и
журналист направете
интервю за ТВ:

- Опишете по какъв случай беше празненството (култура – обичаи, традиции, празници).
- Как точно протече (5+ изречения близо до текста – лексика)?
- Защо е важен този празник (персонализация)?
- Какво ще промените и защо (граматика – бъдеще време, сложно съставно изречение)?

Монологично общуване

- ✓ Избери маршрута и го опиши.
- ✓ Напиши съобщение / имейл.
- ✓ Запиши съобщение и обясни...
- ✓ Направи видео и покажи как...
- ✓ Създай реклама / видео покана.
- ✓ Подготви план на действие и обясни разписанието му.

- ✓ Представи и разтълкувай резултатите от анкетата.
- ✓ Обобщи информацията и направи изводи.
- ✓ Запиши предупреждение и дай съвет.
- ✓ Напиши разказ, сценарий...
- ✓ Композирай песен /напиши стихотворение.
- ✓ Подготви фото табло с кратки описания.

Поучителни бонбони

На планетата Бу няма книги. Науката се продава и се консумира в бутилки.

Историята е една червена течност, която прилича на сок от нар. Географията – течност, зелена като мента, граматиката е безцветна и има вкус на минерална вода. Няма училища, учи се вкъщи. Всяка сутрин децата, според възрастта, трябва да гаврътнат чаша история, няколко лъжици аритметика и така нататък. Но ще повярвате ли? Пак се глезят.

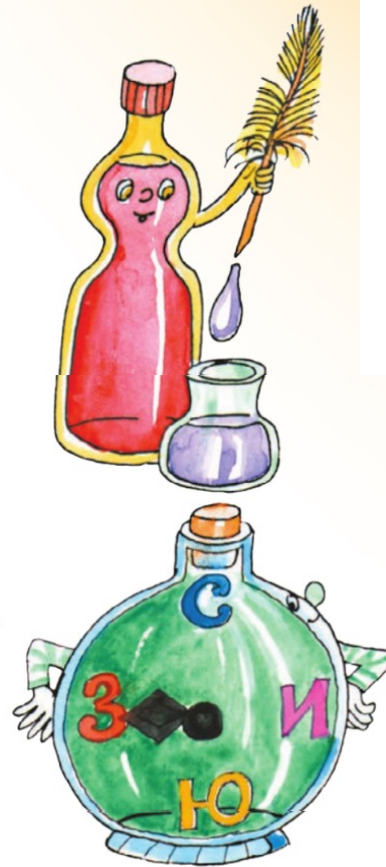
– Хайде, бъди послушен – казва майката, – не знаеш колко е вкусна зоологията. Сладка е, много е сладка. Питай Каролина (това е електронният робот, който помага в къщната работа).

Каролина великодушно предлага да опита първа съдържанието на бутилката. Налива си един пръст в чашата, изпива го, цъква с език:

– Ух, че е хубаво! – и веднага започва да декламира зоологията: „Кравата е преживящо четириногло, храни се с трева и дава мляко с шоколад“.

– Видя ли? – пита ликуващата майка.

Ученичето се колебае. Подозира все още, че не се касае за зоология, а за рибено масло. После се примирява, затваря очи и нагълтва целия урок наведнъж. Ръкопляскане.

Монологично общуване

Има, разбира се, старателни и ученолюбиви ученици, дори лакоми. Стават нощем, открадват си история – сок от нар, и я облизват до последната капка от чашата. Стават много учени.

Един мой приятел космонавт ми донесе за спомен едно от тези бонбончета. Дадох го на моето момиченце и то започна веднага да декламира едно смешно стихотворение на езика на планетата Бу.

*Джани Родари
(Из „Приказки по телефона“)*

Пример: В ролята на малкото момиче дайте пример за география или екология (по избор): напишете по двойки в два параграфа:

- Какъв е цветът на течността?
- Какъв е вкусът и защо?
- С коя друга наука я свързва?
- Какво рецитира?

Вашите идеи:

От таксономията на Блум

(<https://www.youtube.com/watch?v=Ojb29Sxs8r0&t=31s>)

Знание	Разбиране	Приложение	Анализ	Синтез	Оценяване
избери събери копирай определи опиши намери посочи групирай нареди скицирай подчертай	подреди промени начертай цитирай обгради демонстрирай илюстрирай реши преразкажи организирай познай изброй	промени пренеси използвай подготви изчисли	раздели разпредели избери групирай категоризирай различи отличи	обясни създай обсъди обясни предложи преразгледай	оспори възрази направи изводи защити обобщи стандартизирай свържи изтълкувай обобщи

Диференциация

Макро стратегии:
от общото към частното

Микро стратегии:
от частното към общото

езикови функции за общуване
като в реалния живот

лексика и граматика

Как се прилага този подход в нашите класни стаи?

- макро стратегии;
- аналитичност;
- академично знание;
- задача със зададена роля;
- монологично общуване.

- микро стратегии;
- културно изживяване;
- масова култура;
- задача сред говорещите;
- диалогично общуване.

пасивно общуване:
четене, слушане, гледане.

Какви са целите на проекта и на групата след този уебинар?

- реорганизиране на съществуващата програма за II, III и IV клас в три групи по трима учители и един ръководител;
- интегрирано ФКРУ;
- създаване на задачи, огледало на реалния живот;
- фокус върху диалогичното и монологично общуване;
- събиране на доброволци за проекта (включва заплащане) до 4.12.2023 (в имейл до ktriboulin@gmail.com изпратете кратко описание на Вашия интерес и опит в педагогиката на български език).